

Bijlage 1: voortgang maatregelen

Wat we willen bereiken:		Hoe we dat aanpakken:	Volgende mijlpaal
1. Verhogen barrières			
Moeilijker maken voor criminelen om wit te wassen	Voorkomen misbruik juridische entiteiten en constructies	Openbaar register met uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten.	Afgerond. Het wetsvoorstel is in werking getreden op 27 september 2020.
		Openbaar register met uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies.	Het wetsvoorstel wordt begin 2021 aan de Tweede Kamer gezonden.
		Verplichting om balans en staat van baten en lasten van stichtingen te deponeren.	Het wetsvoorstel wordt in de Tweede Kamer behandeld.
		Tegengaan brievenbusfirma's (aanpak belastingontduiking en -ontwijking).	In het voorjaar van 2021 worden twee wetsvoorstellen naar de Tweede Kamer verstuurd: bronbelasting op dividendstromen naar laagbelastende jurisdicties en een aanpassing van de toepassing van het arm's-lengthbeginsel. Daarnaast zal vanaf 1 januari 2021 de Belastingdienst meldingen ontvangen over potentieel agressieve grensoverschrijdende constructies. Ook voert DNB een themaonderzoek uit bij banken en trustkantoren naar fiscale integriteitsrisico's. De conceptbevindingen t.a.v. de trustkantoren zijn gerapporteerd aan de desbetreffende kantoren. De rapportage t.a.v. de banken volgt later dit jaar.
Tegengaan gebruik grote sommen contant geld		Uitbreiding toezicht en handhaving douane op vervoer van contant geld en andere liquide middelen binnen EU.	Afgerond. Het wetsvoorstel is door de Eerste Kamer aanvaard. De inwerkingtreding van de EU Verordening en nationale wetgeving is op 3 juni 2021.
		Verbod op contant geld vanaf € 3.000 voor handelaren en periodiek	Het wetsvoorstel wordt begin 2021 aan de Tweede Kamer gezonden.

		onderzoek doen naar deze grens.	
		In Europees verband inzetten voor afschaffing 500 euro biljet en acceptatie ervan bespreken in het MOB.	Begin 2021 wordt een non-paper in EU-verband uitgebracht en wordt de Taskforce 500 eurobiljet afgerond met een afspraak over de vermindering van de acceptatie van het biljet.
	Beperken risico's van crypto-valuta	Reguleren aanbieders van cryptowallets en omwisselplatforms.	Afgerond. Op 21 mei 2020 is de Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn in werking getreden.
		Aanscherpen regulering op Europees niveau van cryptodiensten en ICO's ter uitvoering van FATF standaarden.	De Europese Commissie heeft aangekondigd dit mee te nemen in de nieuwe wetgevingsvoorstellen die verwacht worden begin 2021 (zie ook hieronder maatregelen inzake vergroten effectiviteit op Europees niveau).
		Investeren in projecten gericht tegen criminele geldstromen en crypto's.	De projecten worden uitgevoerd in het kader van de bij najaarsnota 2018 toegekende gelden (30 mln.) voor de versterking van cybersecurity en de aanpak van cybercrime. Het project binnen het FEC naar niet-geregistreerde cryptopartijen door DNB, FIOD, OM en FIU-NL wordt afgerond. Binnen het FEC wordt een gezamenlijke aanpak uitgerold. Bij het AMLC loopt een project bitcoin.
	Tegengaan witwassen op BES-eilanden	Aanscherpen Wwft BES ter beperking van geconstateerde risico's.	Afgerond. Het wetsvoorstel is door de Eerste Kamer aanvaard en treedt in werking op 1 juli 2021.
		Vergroten informatiepositie, kennis en capaciteit, toezicht en opsporing.	Doorlopend. In het bijzonder is het 'Plan van Aanpak liquide middelen controle BES' gerealiseerd met Douane Nederland, Douane BES, FIU en ministerie van Financiën. Tevens zijn extra gelden toegekend vanuit de aanpak van ondermijning.

	Blijvend aanscherpen anti-witwasbeleid	• Periodieke uitvoering van National Risk Assessments en beleidsmonitoren witwassen en financiering terrorisme voor Europees Nederland en BES, zodat beleid risicogericht kan worden bijgesteld.	Doorlopend. De geactualiseerde versie van de NRA witwassen II en de NRA terrorismefinanciering zijn in de zomer van 2020 openbaar gemaakt en voorzien van een appreciatie.
		• Analyseren van het Nederlandse witwasbeleid t.b.v. Evaluatie Nederland door FATF in 2021-2022.	De analyse van de relevante wetgeving is grotendeels afgerond. In maart 2021 ontvangt de FATF een overzicht van de resultaten van de afgelopen jaren. In juli 2021 interviewt de FATF private en publieke partijen en in maart 2022 wordt het evaluatierapport verwacht.
2. Vergroten effectiviteit poortwachtersfunctie en toezicht			
Weren van crimineel verkregen vermogen uit ons financieel stelsel	Verstevigen prioriteitstelling in de bancaire sector	• Voldoende investeringen en juiste tone at the top in de sector.	Doorlopend.
		• Dialoog van kabinet met sector over poortwachtersrol.	Doorlopend.
	Vergroten samenwerking en informatie-uitwisseling private instellingen	• Wegnemen bestaande wettelijke belemmeringen voor interbancaire gegevensdeling voor samenwerking bij transactiemonitoring en zwarte lijst ongebruikelijke klanten.	Het wetsvoorstel wordt begin 2021 aan de Tweede Kamer gezonden. ¹
		• Vragen van formeel advies van de AP voor: a) gebruik BSN-nummer/toegang BRP; b) toegang gesloten gedeelte UBO-register.	Afgerond. Het advies is betrokken bij het wetsvoorstel plan van aanpak witwassen. Dit wetsvoorstel wordt begin 2021 aan de Tweede Kamer gezonden.
		• Bepalen toepasselijkheid uitkomsten onderzoek voor andere financiële instellingen, zoals levensverzekeraars en notarissen.	Afgerond. Dit is betrokken bij het wetsvoorstel plan van aanpak witwassen. Dit wetsvoorstel wordt begin 2021 aan de Tweede Kamer gezonden.
		• Binnen Europa en daarbuiten goede	Doorlopend. Dit wordt ook betrokken bij gesprekken over de vormgeving van de

¹ Hiermee wordt de toezegging aan het lid Van der Linde (VVD) tijdens het mondelinge vragenuur van 10 november 2020 over spoofing en whatsappfraude om terug te komen op de timing van het wetsvoorstel plan van aanpak witwassen afgedaan.

		voorbeelden van gegevensdeling uitdragen.	wetgevingsvoorstellen die de Europese Commissie zal uitbrengen in het eerste kwartaal van 2021.
Intensiveren publiek-private samenwerking (PPS) en samenwerking tussen publieke instellingen	• Samenwerking in het FEC door middel van projecten gericht op specifieke risico's, zoals voorkomen misbruik door of via stichtingen, contanten (illegale betaling), trustsector en beleggingsfraude.	Doorlopend. Binnen het FEC is besloten dat extra PPS-projecten over TBML en mensenhandel worden opgepakt. Het project TBML wordt op korte termijn afgerond. In november 2020 is het FEC PPS project Beleggingsfraude, met de AFM als trekker, afgerond.	
	• Kennis en expertise vergaren door AMLC-projecten.	Doorlopend. Nederland is bijv. trekker bij internationaal initiatief Criminal Finances, Money Laundering & Asset Recovery. In samenwerking met PwC wordt een game ontwikkeld gericht op compliance van medewerkers van ZuidAs-kantoren. T.a.v. data en tooling werkt het AMLC nationaal en internationaal met de AMLC-browser, die de analysemogelijkheden van verdachte transacties vergroot. Ook loopt er een pilot met de politie.	
	• Bevorderen gegevensverwerking in samenwerkingsverbanden.	Het wetsvoorstel gegevensverwerking in samenwerkingsverbanden wordt door de Tweede Kamer behandeld.	
	• Oprichten Serious Crime Taskforce (SCTF): het delen van witwassubjecten uit de opsporing met grootbanken en vice versa (pilot).	In de FEC-Raad PPS is besloten om de pilot met een jaar te verlengen. De resultaten van de pilot tot nu toe worden daarbij geëvalueerd.	
	• Vaststellen prioriteiten, delen van trends en casussen binnen het FEC PPS en daarbuiten.	Dit zijn lopende besprekingen in FEC-Raad PPS.	
	• Interdisciplinaire aanpak witwassen binnen FEC PPS.	Het plan van aanpak is geaccordeerd door de FEC-Raad, de uitvoering is voortvarend van start gegaan.	
	• Uitwisseling expertise tussen banken en	De vier grootbanken en FIU-Nederland werken intensief	

		autoriteiten als FIU en FIOD.	samen in de Fintell Alliance ter verbetering van het melden van ongebruikelijke transacties.
		Waar mogelijk intensiveren informatiestroom tussen FIU-Nederland en toezichthouders.	FIU-Nederland verstrekt extra informatie over het meldgedrag van onder toezicht gestelden aan de Wwft-toezichthouders.
		Onderzoek naar coördinatie en prioriteitstelling.	Doorlopend. Een voorbeeld is de appreciatie van de geactualiseerde versie van de NRA witwassen.
		Vinger aan de pols houden of de capaciteit van toezichthouders voldoende is geborgd.	De capaciteit wordt doorlopend gemonitord.
	Monitoren aanpak trustsector	Nauwlettend volgen van ontwikkelingen in en naleving door de trustsector en indien nodig nadere maatregelen nemen.	Doorlopend. Daarnaast wordt het onderzoek naar de illegale trustsector eind 2020 afgerond. Ook zal de Commissie doorstroomvennootschappen kijken naar het verband tussen belastingontwijking en witwassen in Nederland (uitvoering motie Snels/Groothuizen).
		Tussentijdse monitoring eerste toezichtservaringen en beeld naleving trustsector door DNB najaar 2019.	Afgerond. N.a.v. de rapportage van eind december 2019, worden in het wetsvoorstel plan van aanpak ook aanvullende maatregelen voor de trustsector genomen. Dit wetsvoorstel wordt begin 2021 aan de Tweede Kamer gezonden.
		Aanvullende wettelijke maatregelen trustsector.	De maatregelen zijn opgenomen in het wetsvoorstel plan van aanpak witwassen. Dit wetsvoorstel wordt begin 2021 naar de Tweede Kamer gezonden.
		Oppakken signalen illegale trustdienstverlening door DNB.	Doorlopend.
		Onderzoek mogelijkheden integrale aanpak (bestuursrecht en strafrecht) trustsector.	De resultaten van dit FEC-project worden geïnventariseerd. Eind 2020 wordt het project naar verwachting afgerond. Daarnaast voeren DNB, FIOD en OM een gezamenlijk onderzoek uit naar niet-vergunninghoudende trustkantoren.

	Verbeteren naleving door accountants	Inzetten op betere signalering van fraude en corruptie door accountants (FIOD-traject met NBA).	De NBA en de FIOD hebben op het thema van financiële veiligheid de intentie tot samenwerking en het delen van kennis naar elkaar uitgesproken. De insteek is elkaar wederzijds informeren over risico's, zaken en ontwikkelingen die voor het uitvoeren van ieders taken en verantwoordelijkheden van belang zijn. Het gaat onder meer over het op anonieme basis delen van casuïstiek, trends en focusgebieden. Voor 2021 wordt gedacht aan een gezamenlijk project op basis van Wwft-meldingen. Ook wordt er gewerkt aan een structureel samenwerkingsoverleg met de beroepsgroep notarissen.
		Uitbreiding capaciteit Bureau Financieel Toezicht.	De capaciteit wordt doorlopend gemonitord en het toezicht doorontwikkeld.
	Vergroten effectiviteit op Europees niveau	Inzet op Europees toezicht door een nieuw op te richten centrale toezichthouder.	Bij meerdere gelegenheden is gepleit voor Europees AML/CFT-toezicht. Op 5 november jl. zijn Raadsconclusies aangenomen waarin dit onderschreven wordt.
		Inzet op effectieve opvolging van post-mortem onderzoek EC.	Europese Commissie komt begin 2021 met wetgevingsvoorstellen.

3. Versterken opsporing en vervolging

Effectief strafrechtelijk aanpakken van witwassen en ondermijnende criminaliteit	Verbeteren informatiepositie opsporingsautoriteiten en FIU	Ruimere mogelijkheden voor Wwft-toezichthouders om toezichtinformatie te delen met de FEC-partners.	Afgerond. Het wetsvoorstel is op 21 mei 2020 in werking getreden met de Implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn.
		Verwijzingsportaal bankgegevens dat opsporing betere toegang geeft tot bankgegevens.	Afgerond. De Wet verwijzingsportaal bankgegevens is op 10 september 2020 in werking getreden.
		Uitbreiding verwijzingsportaal bankgegevens met saldo- en transactiegegevens.	De wijzigingswet VB om onder meer saldo- en transactiegegevens te realiseren, zal in de eerste helft van 2021 worden geconsulteerd. Ook het wijzigingsbesluit VB is in voorbereiding.

Intensivering van opsporing en vervolging	• Extra capaciteit voor o.a. FIOD, FIU en OM.	Afgerond. De gelden zijn verdeeld.	
	• Landelijk programma witwasbestrijding.	Afgerond. Het programma en het jaarplan 2020 is door OM, FIOD en NP i.s.m. FIU-NL opgesteld.	
Versterken aanpak ondermijning	• Extra geld regeerakkoord: €100 mln. incidenteel, structureel oplopend tot €10 mln.	Afgerond. De gelden zijn toegekend.	
	• Gezamenlijke projecten op aanpak ondermijning.	Doorlopend. N.a.v. eerdere goedkeuring op verdeling middelen en verder verstrekt middels breed offensief georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Daarvoor is, naast €110 mln. incidenteel, bij voorjaarsnota 2020, €150 mln. structureel toegekend, o.a. voor de oprichting van het MIT.	
	• Extra politiecapaciteit (171 fte) t.b.v. de opsporing van ondermijning.	Afgerond. De gelden zijn toegekend in het kader van de Veiligheidsagenda 2019-2022. Dit wordt opgepakt binnen de Nationale Politie.	
	• Aanscherping van diverse wetgeving op terrein Justitie en Veiligheid voor aanpak ondermijning.	Doorlopend. Zie brief TK van 13 november jl. over voortgang aanpak georganiseerde ondermijnende criminaliteit.	
Verbeteren van het afpakken van crimineel verkregen vermogen	• Extra gelden vanuit Justitie en Veiligheid (€ 30 mln.).	Afgerond. De gelden zijn toegekend in de miljoenennota 2018 en de verdeling ervan voor verschillende projecten is goedgekeurd (o.a. uitbreiding verwijzingsportaal bankgegevens).	
	• Gezamenlijke projecten i.h.k.v van aanpak afpakken, waaronder aanscherping wetgeving.	Doorlopend. Zie ook relatie met het vorige thema.	